

SZÉKELY-UDVARHELY

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
UDVARHELYVÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA, AZ UDVARHELYVÁRMEGYEI KÖZSÉGI ÉS KÖRJEGYZŐK EGYLETE ÉS AZ UDVARHELYMEGYEI ÁLTALÁNOS TANÍTÓ-EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI DIJAK: Egész évre 8 kor. Félre 4 kor. Negyed évre 2 kor. Papok, tanítók és községi előjárónak egészévre 6 kor., a tanító-egylet tagjainak, községi és körjegyzőknek 5 kor. — Egy példány ára 16 fillér. Megjelen hetenkint egyszer: vasárnap.

Fe'elős szerkesztő és kiadó: **BETE GHPÁL.**

Hivatalos hirdetések 100 szóig minden szó 4 fillér, azonfelül 2 fillér, magánhirdetések 6 em.-ként 6 fillér, többszöri közlésnél 4 fillérért bízottatnak. — Bélyegdíj külön 60 fillér. Nyiltér sora 1 kor. Hirdetés és nyiltér díja elre fizetendő. — Hirdetéseket a lap részére elfogad minden hirdetési iroda. —

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETEGHPÁL könyvnyomdája és könyvkötészete (Kossuth-utca), hova minden a lapot érdeklő közlemények, előfizetések és hirdetések intézendők. Kéziratok nem adtnak vissza.

A pénzügyintézetek könyvelési rendszere.

A vidéki pénzügyintézetek reformja sűrűn foglalkoztatja a sajtót és a társadalmat egyaránt. Előkelő férfiak nyilatkoztak a vidéki takarékpénztárak és egyéb pénzügyintézetek újjászervezéséről.

Föltűnő, hogy a többnyire szakavatott és hivatott férfiaktól eredő javaslatokból az újjászervezés legfontosabb mozzanata elmaradt. Ez: az intézetek vagyonának könnyű szerrel áttekinthető nyilvántartása. A legtöbb esetben a könyvvezetőn és az ügyvivő igazgatón kívül az intézet egy alkalmazottja sem járatos a könyvvitelben. Minden könyvvezető azonban tapasztalatból tudja, hogy a munkájában heálló alig néhány napi megszakítás mily nehézségeket okoz neki a folytatás, sőt a könyveknek szakadatlan vezetése mellett is kisebb zavarral kell küzdenie, ha tőle a vagyonállomány megállapítását követelik.

Hogyan legyenek tehát a vagyonért szavatolók, kik a könyveket nem vezeték, a vagyonállományról tájékozva. Tudjuk, hogy az évi mérleg elkészítése hónapokig tart, mert a folyó munkák a könyvvezető idejének javarésztét veszik igénybe. Ki tudja magát ilyen készülletlen munkában tájékoztatni? Senki, még maga a könyvvezető sem. És mire vezet ilyen rendtelenség? Azt a közelmúltban gyakran láttuk.

A mostan szokásban levő könyvvezetési rendszer a vagyon gyors áttekinésének hiánya miatt a pénzügyintézetek részére teljesen alkalmatlan.

A vagyonállomány folytonos változása csakis folyó mérleg alapján tekinthető át, egyszerűsített kettős könyvvitel segítségével. Négyrovatos, pénzügyintézetek tartalmú napló, melynek egyes rovatai minden oldal utolsó tétele után összegeztetnek és átvitelnek, a főkönyv mellett elegendő, hogy a napló tetszés szerinti tétele után — az egyenleg, a leltár és a folyószámla-kamatok kivételével — fél óra alatt teljesen helyes mérleget kaphas-

sunk. E mérlegről kilúnik a cselekvő és szenvedőleges személyi hitel, a cselekvő és szenvedőleges váltóhitel, az áruszámla, a nyereség- és veszteségszámla, a nem árukról szóló ügyletek számlája és azonkívül a tetszés szerinti mennyiségben vezetett számlák eredménye, bármily kiterjedt és sokoldalú is az üzlet. Az az előnye van ezenkívül e naplónak, hogy például a huszadik oldalon az összegek levonása által meggyőződhetünk az előző oldalak összegezésének helyességéről anélkül, hogy az előző tizenkilenc oldal tételeit összeadni kellene.

Ha az intézet felügyelő bizottsági tagjai ilyen nyilvántartási művet bármikor készen meglekinthetnek, úgy még laikus létükre is azonnal meggyőződést szerezhetnek a helyes ügykezelésről anélkül, hogy előbb hosszadalmasan kellene az üzleti könyvekben keresgéljenek, mert ez esetben csakis a folyton kész mérleg egyes tételeinek összehasonlítása az okmányokkal és számlákkal volna feladata. Azonkívül az igazgatóság e folytonosan kész nyilvántartásából könnyű szerrel tájékozhatja magát az ügy kezeléséről esetletről, napról-napra, sőt a könnyen elkészíthető mérleget jegyzőkönyvben a zsebében hordozhatja.

Ez a könyvvezetési rendszer nélkülözi az ügynevezett »Strazac«-t, »Prima Notá«-t, a pénztári naplót, esetleg a főkönyv tárgyi számláit is. Kevés erővel sokat lehetne elérni.

Az előnyök, melyek ez új könyvvezetési rendszerrel járnak, nemcsak idegen pénzeket kezelő pénzügyintézeteknek kellene megbecsülniök, hanem oly hitelt élvezőknek is, kik teljes bizalmat igényelnek, mert csak az a kereskedő tarthat joggal számtól megfelelő hitelt, a kiről tudják, hogy könyveit könnyen áttekinthetők nyilvántartja.

Az érvényben levő kereskedelmi törvény szerint ugyan minden kereskedő szabadon választhatja könyvvezetésének rendszerét, ha azonban a meglévő rendszerek munkatarlám és gyors

nyilvántartás tekintetében nem felelnek meg teljesen az igényeknek, miért ne győzze le jobb rendszer a régieket, kivált a mikor Magyarország-nak ugy sincs saját üzleti könyvvezetési rendszere?

Kívánatos volna, hogy a miniszterium ez újított könyvvezetés oktatását a jövő század kezdetével az iskolákban is elrendelne.

A postaintézmény fejlesztése. A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg körrendeletet adott ki valamennyi vármegye törvényhatóságának abból a célból, hogy a postával nem bíró községek lakosai részesülhessenek a postaintézmény előnyeiben. A rendelet főbb intézkedései a következők:

Minden nagyközség, továbbá minden körjegyzői székhelyt képező kisközség, melyben postahivatal nincsen, köteles azon postahivataltól, melynek forgalmi köréhez beosztva van, a község, illetőleg a körjegyzői csoporthoz tartozó községek lakosai számára érkezett, vagy azok által feladott közönséges és ajánlott leveleket, levelezőlapokat, hírlapokat, áruminta és nyomtatvány-küldeményeket; továbbá a könyvtel küldeményekről szóló értesítő és nyugtákat, valamint feladó-vevényeket, a mennyiben azok átvételéről vagy feladásáról az illetők önmaguk külön nem gondoskodnak, hetenként legalább háromszor azon postaküldővezetékkel, ki a hivatalos levelek továbbításával megbízva van, elhozatni, illetőleg a postahivatalhoz elszállítani. Lehetőleg minden községben a község-házánál alkalmas és könnyen hozzáférhető helyen közhasználatra levelezőszekrényt állítandó fel. (Ilyen levelezőszekrényt két kulccsal 5 firtet az országos postai és távirat-gazdászati hivatalnál szerezhető be.) Az a község, mely ily gyűjtő-szekrényt nem tart, képviselőtestületi határozattal tartozik gondoskodni arról, hogy a magánlevelek melyik előjárósági tag által a nap melyik szakában és órájában vétessenek át. A községi, illetőleg körjegyzői, esetleg az előjáróságnak a postakezellel megbízott tagja köteles a hivatalos levelek elküldése alkalmával a levelezőszekrényben összegyűlt leveleket abból kiszedni s tartozik azokat a neki átadott, illetőleg a többi községektől beérkezett és továbbítandó hivatalos és magánlevelekkel, ugyszintén a felek által feladásra hozott ajánlott levelekkel, csomagokkal, utalványokkal, a hozzátartozó pénzügyesekkel, valamint a küldemények elhoza-

A „SZÉKELY-UDVARHELY“ TÁRCZÁJA.

Egyedül.

(A „Székely-Udvarhely“ eredeti tárczája.)
Irtta: Benedek Elek.

Lomhán, kedvetlenül indult a viczinális s hogy kivergődött az állomárról, akkor sem iramodott haladásnak: ment, mendegélt melán, esőndesen. Kinyitottam az ablakot, nekidültem a tavaszi verőfénynek s áldottam a fontolva járó viczinálist: vele furdótem én is a langyos, verőfényes melegségben. A kis székelv város, mely különben is legszebb nekem a világ összes városai közt, mivelhogy itt jütszoltam s tanultam le gyermek-ifjúkorom javát, most szebb volt, mint valaha: tündérek városának tetszett a tavaszi nap ragyogásában. Szinte roszszul esett, hogy egyetlen ablakból sem néztek vissza a város felé. Miféle emberek utazhatnak itt? Nyilván benszüllöttek, kik vagy megszokták s megunták, vagy sohasem is látták azt a képet, mivelhogy nem volt arra való szemök, a mit én láttam már ennekélőtte harmincz esztendővel s azóta ez a kép szépiül folyton, mindig ékesebb, akár álomban, akár imetten látom. Hallom a harangok szavát: mind a régi s minden szava, kondulása felséges zene, de még a toronyóra ütése is. Mind, a kik hallják, tudomásul veszik, hogy már vagy még csak három óra, én nem számolom, csak hallgatom s elszorul a szívem, mikor a vasut a Csicsér mögé kanyarodik s már a toronyokat sem látom.

— Isten veled, Udvarhely!

De jó, hogy egyedül vagyok s bucsuzhatom hangos szóval, nem kell szégyellenem senkitől, hogy a szívem egy kicsit a rendesnél érzélesebb; hogy egy kicsit erősebben tud szeretni, mint sok más boldog ember szíve... Mert ki tudja, hátha mégis azok a boldogok, kiknek a szívét nem dobogtatja meg egy vén órának a halk, egyhangu ütése; nem tapad a szemök vágyón, epedőn egy mogorva képü sziklahegyre, melynek hasadéka közt csüggedten lóg egy-egy esenevész bokor — ugyan mi lehet ezen szép? No ezt megmagyarázni magam sem tudom. De nem is szeretném magyarázni. Szép és szép! Ennyi az egész.

Máskülönb: megesezt velem az a csufság, hogy nagy mulatós kedvvel indultam a rhabonbánok városába,

de orvul meglepett gyötrelmes lüz, miből az a tanulság, hogy ne örülj előre gyermekes örömmel a viszontlátás gyönyörűségének, — ez nem illő komoly férfiakhoz, különösen családapákhoz — de sőt inkább vigyázz becses egészségodra. Az egészség a fő, mondják meghiggadt eszü böles emberek s valóban én is vallom: az egészség drága kincs. De hiába, vannak javíthatatlan emberek: ime, most is a helyett, hogy végigfeküdném s pihenetném lazgytörte tagjaimat, ülök az ablak mellett s úgy tetszik nekem, mintha utánam hozná lenge szellő azokat a szép, édes-bus notákat, melyeknek ugy örültem előre s a melyekből nem hallottam semmit... Hát, Isten veled, Udvarhely. A Csicsér: eltartak, de látlak. Velem jő a Küküllő, ez beszél nekem rólad és sok mindenről, régi és új dolgokról. Ő meséli el nekem azt a bus szerelmi történetet is, mely itt ért véget, éppen itt, abban a kis berekben. Megelevenedik alakja előttem, bár sohasem láttam őket, egy leánynak és egy ifjunak.

Szól az ifju:

— Nem, nem lehetünk egymásé soha.

Szól a leány:

— Haljunk meg.

Akkor olvadt a hó. Az ég borus, hideg szél süvöltött végig a Küküllő völgyén, a fák dideregtek, még a hóvirág sem merte kidugni sárga fejcsékjét. Az ifju fiatalabb volt a leánynál, megreszketett a halál gondolatára.

— Várjuk meg a virágok nyilását.

— Nem, nem!

— Hát a rügyfakadást.

— Nem, nem! Sem rügyfakadást, sem virágnylást!

Ez a szomorú idő példázza a mi sorsunkat — most haljunk meg, most.

— Hát haljunk meg most.

S felöltöztek szépen, ünneplő ruhába. S elindultak, mentek, mendegéltek, kart karba öltve, egymáshoz simulva édesen, szerelmesen: mentek Isten színe elé. Mosolyogva mentek. Mosolyogva: így meséli nekem a Küküllő, mert emberi szem nem látta őket. Pedig elezammogott mellettük a vasut. De akkor mind csupa okos, egészségökre vigyázó emberek iltek a kocsikban, kik fázódva fordultak el a nekik kietlen tájtól. Ülhetek ott különben szerelmes párok is, a kik összebujtak, e világgal nem törődtek, csak egymást nézték s ha nem volt velök alkalmatlan szemlélő, bizonyosan adtak-vettek esőket, megszámlálailanul.

Istenem, de könnyű meghalni a te szabad eged alatt, senkitől nem látva, még nem zavarva, csak akarat kell, nagy, erős elhatározás! Két fiatal szív egyszerre csak mit gondol, mit nem, elhitei magával: mi nem lehetünk egymásé soha. Keseregnek, emésztőnek sokáig, egy-egy kicsit reménykednek is, azután megint csak behorul az ég felettök, csupa sötétség, átláthatatlan, vastag sötétség, melyen a reménynek egyetlen sugara sem tud átörni — abból a sok millió sugárból: meg kell halni!

Ihol, már jönnek. Itt is vannak. A fákön tavalyi elaszott levelek zörögnek. A fű még meg sem mozdult, szürke avar, rajta itt-ott egy tenyérmű hó, de nem az a csillogó fehér már — piszkos fekete hó ez: piros vér, ha rátröcsesen, az is megfeketedik. Az ifjunak mégis igaza volt — látszik, hogy nincs még diplomája — ha már meg kell halni, szebb a halál rügyfakadaskor, virág nyilásakor.

— Légy férfi, mondta a leány, itt a szívem, löj bele.

És eldördült a lövés. A leány elterült a havas, nyirkos avaron. És eldördült a második lövés. Szívet talált az is, ámbátor az ifjunak nem vala diplomája... Vagy hogy éppen azért talált. Vagy hogy éppen amiatt is kellett meghalniok. Amiazt.

Ó de szép most a berek. Rügyet hajtanak a fák, a fűzfa már levélbe is borult. Mintha valami kékséget is látnék: egy-egy pontocskát, a kek égből a földre hullottak. Ibolya, ibolya! Bolond szerelmesek, most volna szép a halál.

Mit beszéltek. Most szép az élet.

Nézzetek oda. Ahol tavaly két bolond szerelmes szív vére feketedett össze piszkos fekete hóval, most egy székelv legény mendegél, kurta kezéjét panyókára vetette s csak a szemé látszik ki a zeke alól egy — leányval. Ide hallik a nevetésök s éppenséggel nem törődnek azzal, hogy száz ember láthatná a vasutról, a mint ölelkezve, egymáshoz simulva ödöngenek. Ezek nyilván boldogok — a maguk módja szerint. A legény a leányt néhányszor bizonyosan megverte s ez végtelen boldoggá teszi a leányt, az egész falunak eldicselkedett vele: szeret a szeretőm, mert — megvert.

Eredj vasut, eredj. Nyugodt szívvel intek bucsut a szerelmeseknek: ezek nem ölik meg magukat soha. Soha, de soha.

tala véget aláírva átadott értesítő és nyugtákkal együtt az ugynevezett „küldőncz-postakönyvbe” bejegyezni, ennek megtörténte után a „küldőncz-postakönyvet” a küldőnczhez együtt a jegyzetvel aláírni, végre köteles a postakezelő az összes postaküldeményt a küldendő pénzüsszeggel, ugyszintén a községbe kiküldött postai értesítő és nyugtákról szóló nyilatartással”, végre a kézbesíthetetlen levelekkel, hírlapokkal stb. együtt a postatáskába a küldőncz és az illető községi bíró jelenlétében elhelyezni és azt gondosan bezárni. A posta szavatossága a postai küldeményeknek a községi postaküldőncz részére történt kiszolgáltatásával megszűnik, illetőleg a könyvelt küldeményekért és készpénzüsszeggel a posta szavatossága a feladásnál csak azon percztől kezdődik, a midőn a feladó levél kiadott, a leadásnál pedig csak addig tart, míg a könyvelt küldeményről vagy utalványról szóló czímzett által aláírt értesítő és nyugta, illetve a nyugtázott utalvány lap bevonatott. A községi postakezelő eljárása a községekben évenként tartani szokott vizsgálatnál a járási főszolgabíró által megvizsgálendő. A községi postakezelő köteles a községi postaküldőncz működését ellenőrizni, minden a küldőncz ellen felmerült panaszt bejelenteni.

Katholikus autonomia. Két napig ülésezett a 27-es bizottság gr. Szapáry Gyula elnöke mellett; mindvégig magas nívón álló vita során fogadta el a tárgyalás alapját a 9-es bizottság javaslatát. A Ságly Gyula közvetítő indítványa kapcsán hozta a következő határozatot: Az előterjesztett javaslatot azzal az utasítással adja vissza a kilenczes bizottságnak, hogy az 1870-71-iki javaslat alapján s az erdélyi egyházmegyei autonomia figyelembevételével és beillesztésével készítsen új, megfelelő indokolással is ellátott javaslatot, kiterjeszkedve az egyházi javadalmak betöltésének módjaira nézve is. A legközelebbi ülés május 1-én lesz.

A belügyminiszter a pénztárvizsgálatokról. Széll Kálmán miniszterelnök körrendeletet intézett a vármegyékhez, a melyben a pénztárvizsgálatok szigorú megtartását követeli. A rendelet a Krivány-féle sikkasztás tanulságain alapszik. Először is azt rendeli el a miniszter, hogy a házi és gyám-pénztárak vizsgálatáról ezután ne együttesen, hanem külön-külön készítsék el a jegyzőkönyveket. Ha pedig a gyám-pénztárnak nincsen külön szekrénye, úgy a gyámoltak pénzét és értékeit ezután is elhelyezhetik a közös pénztárban, de külön dobozokban. A miniszter végül szigorúan utasítja a vármegyeket, hogy a pénztárvizsgálatokról fölvevett jegyzőkönyveket pontosan terjesztek föl hozzá.

TANÜGY.

Az udvarhelymegyei tanító-egylet Udvarhely járási főkköre 1899. május 4-én Peteken gyűlést tart, melyre a kör minden tagját tisztelettel meghívom. Miklósfalván, 1899. április 25-én. Sándor Lajos köri elnök.

Homoród-Jánosfalván e hó 19-én egy igen munkás, szép számu hallgatókkal díszes gyűlést tartott a homoródi tanítói kör. A kis tanterem zsúfolásig megtelt Pestalozzi követőivel és a kör munkássága iránt érdeklődő derék emberekkel. Elnök csüggedetlen, kitartó szorgalomra buzdította tetszést, rámutat a szeretett miniszter Wlassits működésére és a tanítók erkölcsi és anyagi helyzetének javítására, a gyűlést megnyitja. Az élenk, eszmecserékben gazdag gyűlést Szatmári derzi áll. tanító kedves modoru igen sikerült tanítása kezdte meg. Kiss Jakab, ugyancsak derzi tanító a beszéd- és értelemgyakorlatokról tartott felvilágosítást. Munkáján látszott, hogy szeretettel és gondnal foglalkozott vele. Nagy Sándor gyepesi tanító szép szavallatával nyert tetszést, míg Kriza Sándor almási áll. tanító a Benedek-Földes-féle gazdasági ismétlő iskolák könyvét ismertette általános érdeklődés mellett. Kriza jól ismert munkássága nem szorul dicséretre. Többek hozzájárulása után ellenbírálata adták ki e művet. Több apró ügy elintézésre, tárgyalásra után elnök a jelenlevő vendégek érdeklődését megköszönve, a gyűlést bezárja. Gyűlés után barátságos közebeden éltették a tanügy lelkes vezetőit. *En.*

Irodalom.

A Magyar Könyvtár jubiláris füzeté, a századik, most jelent meg. A Wodianer-czég e kitünően szerkesztett, életre való vállalata 1897. októberében indult meg azzal a programmal, hogy hónaponként két füzetet fogadni. Most pedig, alig másfél év leteltével, a programban megígért 36 füzet helyett már száz van együtt, fényes bizonyossággal annak, hogy a vállalat a magyar közönség legszélesebb rétegeiben gyökeret birt verni s így a tervbevettnél sokkal gyorsabb tempóban haladhat. A kiadó-czég most könnyen kezelhető, igen jól áttekinthető jegyzéket is állítottat össze az eddig megjelent füzetekről. A jubiláris füzetet a szerkesztőség Jókai Mór egy legújabb keletű elbeszéléssel és néhány apróbb, szintén legújabban írt és még kötetben meg nem jelent rajzával töltötte meg. Az elbeszélés czíme: Szép Angyalka, a rajzoké: Kis képek. Az új század is megindul már a Magyar Könyvtár-ból: az is a legméltóbb módon, Arany János Jókai ördöge és Első Lopás című remekeivel, melyekhez Komáromy Lajos írt bevezetést. Mind e füzetek 15 krajczárjával megrendelhetők a kiadónál (Wodianer F. és Fiai, Budapest, Andrassy-ut 21.).

Marczali a Vifágtörténet feladatáról. E sokat támadott, szorgalmas és nagyrédmű jeles tudósunk egy kis essayben mondja el gondolatait a történetírás feladatáról, czéljáról s módszereiről. Az essay a szerkesztésében megjelent nagy vállalatnak, a „Nagy Képes Világtörténet”-nek előszava, melyben azon elveket ismerteti meg az olvasót, a melyek őt s munkatársait e munka szerkesztésében és megírásában vezetik. Nagyra, igen nagyra tartja az egyetény, az adat érteket, — hiszen e nélkül lehetetlen történetet írni, de a főszólyt arra veti, hogy a mű „feldolgozott” legyen, azaz „igaz képet nyújtson”. Más szóval igaz is legyen, ké p is. Az író láttasson velük, mert így taníthat legjobban, de igazat láttasson, az igazat idézze elénkbe. Minden tényt felsorolni fölösleges, mert hiszen nem a téglák száma teszi az épületet, hanem elrendezésük. Sőt azt hiszi, az adatok felsorol s válogatás nélkül, meghamisí-

taná a képet, mert nem engedné, hogy a fontos esemény az őt megillető helyet foglalja el. Az egyéniségek különbözősége s e különbözőség felismerése teszi változatossá, gazdaggá a történetet, ez menti meg az ismétlésektől. De egyén nem lehet a történetíró vezetője, még akkor sem, ha az író ment az általánosítástól. Az író sokban tévedhet, de az igazán fontos, nem maradhat rejtve a vizsgálódó szem előtt, csak ne egyes személyekben, ne egyes eseményekben keressük a történet anyagát, hanem az egyes korokat betöltő eszmékben s az eszméket megvalósító intézményekben. — Ez volna rövid kivonata a kitünő essaynak, mely valóban esemény a magyar irodalomban, s melyet már németre is lefordítottak. Az eszmék gazdagsága mellett nagyban emeli értékét az is, hogy valóban költői nyelven s költői szárnnyalással van írva. Az előszó — a füzetes kiadványok helyes szokása szerint — az első kötet utolsó füzetében van. Ezzel befejeződött a nagy mű első köteté. Az egész kötet ára diszkótesben 8 frt, egy füzet ára 30 kr. Megjelen minden heten egy füzet. Kapható Révai Testvérek Irodalmi Intézet Reszvénytársaságnál (Budapest, Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedésben.

„A Képes Levelező-Lap” ápril havi száma bő tartalommal épen most jelent meg. — Sok egyéb a gyűjtőket érdeklő közleményen kívül gazdag csere-rovatot tartalmaz. — Előfizetői minden számban egy műmellékletet kapnak. — A lap előfizetési ára az 1899. évre 1 frt. — Mutatványszámot a „Képes Levelező-Lap” kiadóhivatala Szekesfehértóirt mindenkinék ingyen küld, a ki azt egy látképes levelező-lapon kéri. Az áprilhavi szám 15 krnak leveljegyekben való beküldése ellenében kapható.

Az évnegyed beálltával tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket, hogy

az illető postahivataloknál előfizetésük megújítása iránt lehetőleg gyorsan intézkedni sziveskedjenek,
nehogy a lap szétküldése fennakadást szenvedjen.

KÜLÖNFÉLÉK.

Napló-töredék.

Valami csodás hatalom uralkodik felettem. Nem kell a munka, nem érdekel semmi, a mi körülöttem történik. Terhemre van minden. Szeretnék ilyenkor egyedül lenni, semmit nem látni, semmit nem hallani.

Vágyom valami ismeretlen, elérhetetlen után, de hogy mi az, nem tudom. Kimondhatatlan fájó érzés az, kinöz kegyetlenül, menni, futni készlet.

Szeretnék sirni, de nincsen könnyem. Tudnék panaszkodni, de nincsen kinek. Atok van tán rajtam s nincs a ki feloldjon. S mi is az én bönöm? Hogy hittem s csalódtam.

Egyszer, valamikor én is voltam boldog. Nekem is voltak szárnyaló vágyaim és tündérlálmaim, de nem teljesültek. Milyen régen is volt, hogy nyugodt életet nem zavarta semmi.

Ha vissza hozhatnám az eltűnt nyugalmat... Ha irt találhatnék lelkemnek sebére... ha feledni tudnám azt, a mit nem lehet... Beh más lenne minden!...

Mint utszéli koldus-könyörgők a sorsnak, tegye le ostarát. Mindennapi imám száll a magas mennybe, kérem a megváltást... s nincs a ki meghallgassa.

Meddig bírom még el? Melyik bírja tovább, testem-e vagy lelkem? Felteszem a kérdést s nem tudok felelni.

Tovább, folyton tovább!... Láttam feljönni a hajnalt. A világosság diadalmas-kodott a sötétség felett lassan, de biztosan. Küzdöttek egymással hajnali sugár és csillagsereg. S a hajnal győzött, a vibráló esilagtábor halványulni kezdett, majd eltűnt egészen.

Hátha én nálam fordítva leszek? Hátha sötétség válna fel az ész viláosságát? S lelkem, fájó lelkem elborul örökre. Eh hagyjuk ezt, meglöpött hitemet mi sem adja vissza. Tovább, mindig csak tovább.

Jártam uttalan avaron. Száraz galy, sárgult levél ropogott, zizegett lábaim alatt, mintha mondta volna: — fáj az elszakadás. — Sirt a kóbor szellő, siratta az elmúlt gyönyörű életet. Nekem sirnom sem lehet, könnyen kigunyólnak, mert nincs ki megértse, nincs ki letörölje.

Tavaszi fuvalmára erdő, mező zöldül; fü, fa, virág kihajt. Hat az én lelkemnek lesz-e még tavasza? Megtépített hitemnek kihajt-e még fája, avagy többet soha?

Fülmile szavára visszafelér párja, csalogató szóval hívja találkára. Piros Katóbagár szerelmesen repdes. Zsong a kis méhecske. Bokor alján kék ibolya nyílik. Ragyog a nap, mosolyg a taj, az élet hiv, ezer élvel kínál. S én némán, hidegen nézem mindezt. Az én fájó sebem annál jobban sajog. El innen el, a boldogok köréből. Sötét sirdombnak mély öleiben tán megtalálom a nyugalmat?

Esztendőnk múltán fü nő a hanton, virág nyílik a szív porából, akkor hallgassátok meg az ott fészkelő madárt, szellő susogását, virágok beszédét s megtudjátok, mi fajt? ... **Riczi.**

Kinevezés. A pénzügyi m. kir. miniszter a helybeli kir. pénzügyigazgatóságához pénzügyi fogalmazónak Mátyus Zsigmond nagyváradi p. ü. számtisztet kinevezte.

Áthelyezés. A közelebről elhalt Szobovits Jenő vasuti állomásfőnök helyébe Bagossy Béla balázsfalvi m. kir. vasuti állomásfőnök lett áthelyezve. Ohajjuk, hogy lépjen örökébe elődje előzékenységének s mindazon jó tulajdonságoknak, melyekért közönségünk általános szeretettel kéri demelte.

Véglegesítés. Haller János gróf, vármegyénk főispánja Szakáts Zoltán ideigl. minőségű vármegyeyi közigazgatási joggyakornokot ezen állásában véglegesítette.

Iskolatöredék. A közoktatásügyi m. kir. miniszter a helyheli áll. főreáliskolához az internatus és iskola kölesönös hatásának tanulmányozása végett Rombauer Emil orsz. közokt. tanácsai tagot küldötte ki.

Letört virág. Albisi Bod Károly helybeli ev. ref. kollégiumi rendes tanárt, lapunk öszinte jó barátját és kiváló munkatársát újabb családi fájdalom, pótolhatlan vesztés érte. E hónap 5-én mult egy éve, hogy áldott jó edes atyját, most pedig „forrón szeretett s örökre feledhetetlen jó gyermek”-ét — kinek hosszas „hervadás”-át éjjel nappá téve, képzelhető szíváfájdalmakkal szemlélte, kinek megmentéséért oly sok áldozatot hozott és álmatlan éjszakát átvirrasztott — elvesztette. Igaz részvételt csalakozunk mi is ama számtalan oldalról megnyilatkozott meleg részvéthez, mely a lesújtott családót elárasztotta. A megdicsőült szelid lelkű gyermek temetése e hó 28-án volt városunk előkelősége, testületek, iskolák és szokatlan nagyszámu közönség jelenlétében. — A kedves halott koporsójára koszorút tettek: Barabás Andrásné (Felejtethen barátónknak... Ilonka); Bedő Ferencz és családja; Farkas Károly és neje Pokakeresztúrról (Feledhetlen kedves Irénünknek); Fejes és neje (Kedves jó Irénnek); Gönczi Lajos és családja; gróf Haller Jánosné (Irénnek); Illyés István (Irénnek); Kollégium gondnokai, tanárai (Bod Irénnek); Kollégium ifjusága; Kovács Dániel és családja (Emlékedet örzi); özv. Miklósi Károlyné (Irén emlékének); Szülői (A forrón szeretett jó gyermeknek); Sándor és Berta Szatmárról (A kedves jó Irénnek); Testvérei: Emma, Sándor, Etelka, Margit (Feledhetlen kedves testvérünknek); Teréz és Gyula (Irénnek) stb.

Közgyűlési meghívó. A szekelyudvarhelyi „Polgári önképző- és segélyező-egylet” folyó év május hó 7-én d. u. 2 órakor az egylet nagytermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az érdekeltek tisztelettel meghívotnak. Targysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. Titkári jelentés az 1898-ik évről. 3. Az 1898-ik évi számadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 4. Az 1899-ik évi költségvetési előirányzat bemutatása. 5. Tiszviselők és választmányi tagok lemondása és újválasztása. 6. Indítványok. Solymossy Endre, igazgató-elnök. Csillag József, titkár.

Táncestély. Az ev. ref. kollégium ifjusága május hó 11-én, a dozócsütörtökön, a szegény tanulók könyvtára alapja javára zártkörű táncestélyt rendez. A meghívók a napokban szétmennek.

Az udvarhelymegyei Gazdasági Egyesület f. évi május hó 2-án (kedden) választmányi ülést tart, melyen a szintén május hó 11-én megtartandó évi közgyűlés fontos tárgyait előkészítik. Mint értesülünk — az új alapszabályok, mult évi számadás, folyó évi költségvetés, a munkaterv megállapítása mind napirenden lesznek.

Erdélyi püspök. A vallás- és közoktatásügyi miniszter azon alkalomból, hogy az erdélyi püspököt hivatalos megkeresésekben többször „gyulafehérvári róm. kath. püspöknek”, vagy „erdélyi latin szertartásu róm. kath. püspöknek” titulálták, holott az erdélyi püspök (Episcopus Transsylvaniae vagy Episcopus Transsylvaniensis) királyi kinevezések s n árs okmányok alapján határozott czímmel bír, a törvényhatóságokhoz intézett leiratában elrendelte, hogy ezentul az „erdélyi püspök” czímet használják.

Petőfi-ünnep Kolozsvárt. Ötven é... Ennyi ideje annak, hogy a magyar nemzet lánglelkű költője meghalt... Nem... Nem halt meg, csak eltűnt az élok sorából... Elest a segesvári csatában? Közös sirba teték? Ki tudná megmondani? Senki... Csak annyit tudunk biztosan, hogy ott látták utóljára. Mit is ünnepelelünk? Ötvenéves ünnepét annak, hogy Petőfi elesett, meghalt? Vagy mit? Ha azt: miert ujongtunk örömlünkben? Miert nem rendeztünk gyászünnepet? Miert nem zárandokoltunk el a bizonytalan sirhoz, hogy ötven év multán megsirassuk? Ha idegen embertől kérdeznék ezt: nem tudná megmagyarázni. Ha tőlünk kérdeznék: csodálkozánk rajta. Nekünk egészen természetes, hogy Petőfi halálát nem lehet gyászünneppel ünnepelni, hiszen Petőfi halála nem halál volt, hanem megdicsőülés... Így ment át a nemzet köztudatába. S minél távolabb estünk ettől az időtől, minél távolabb visznek tőle a repülő évek, évszázadok letünése után visszatekintve a multa: mindig szebb, dicsőbb, magasztosabb lesz ez a vég... Az apr. 23-ik nap ugyan nem volt az ötven éves forduló napja, de az nem baj. A Petőfi-Társaság Kolozsvárt akarta megülni az idei ünnepet s ezt az időt tartotta alkalmasabbnak, mint a nyarat. Ebben igaza is volt. Olyan fényes ünnep volt ez, minőre Kolozsvárt nem emlékeznek. — Ime, a Petőfi nevének csodálatos varázsa! Az ünnep a színházban volt. Soha ilyen fényes, előkelő publikumot! A páholyok, a pártér ülőhelyei, az állóhelyek mind zsúfolásig tömve. Előadás után társas vacsora volt a Petőfi-Társaság tagjai tiszteletére a New-York szálloda termében, mely egészen megtelt publikummal. Ott volt Kolozsvár közönségének színe-java, a notabilitások, írók, művészek. Wlassics Gyula miniszter és Jókai Mór levélben mentették ki elmaradásukat.

Halálozás. Barthalis József ifj., nyug. tanító, kir. postamester, földbirtokos életének 50-ik évében e hó 24-én hosszas szenvedés után elhalt Olaszteleken.

Elemi iskola az óvodában. A városi elemi s az iparos- és kereskedő tanoncziskola az óvodába költözött — alkalmasabb helyiség hiánya miatt. Vajjon hol lesz állandó tartózkodási helye e vándorló iskoláknak!?

Az időleges lópatkolási tanfolyam városunkban kezdetét vette mintegy 21 hallgatóval. Zonda József ker. áll. állatorvos könnyen érthető és vonzó előadásokat tart. A gyakorlati részt Liez József katonai gyógykovács fogja tanítani.

Elgázolás. A fővárosban napirenden levő elgázolás városunk főterén is megtörtént e hó 27-én délelőtt. Ravasz Mihály városudvarhelyi lakos a Persiani kereskedése előtt szekerével megállott; lova t örizetre bízva, nyugodtan ment vásárolni. A zabolánál féken tartott lovak a szél által ledobott papirdoboz fedéltől megvadtak s előbb a Steinburg kereskedésének, majd pedig az ezredéves oszlop mellett a polgári kör helyisége előtt levő Lakatos János közörsüre rohantak. A szerencsétlen embert közörsüjével együtt elgázolták s a közörsürs pár percz mulva meghalt. Az esetről a rendőrség jegyzőkönyvet vett fel s át tette a kir. törvénytörvényekhez, de miután a rendőri nyomozat renden kiderült, hogy büntetendő cselekmény nem fordult elő, letétbe helyezték az ügyiratokat.

A „Marosvásárhelyi gyapjufonó-és festőgyár szövetkezet” létesítése tárgyában „Aláírási felhívás”-t vetünk. Az üzletrészek aláírásának zárhatárdejével folyó évi

junius hó 1-je van kitűzve és egy üzletész ára 50 korona. Aláírásokat elfogadnak az alapítók és a megbízott egyének. Az ügyre nézve bővebb felvilágosítást a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara nyújt.

Köszönetnyilvánítás. Bod Károly ref. koll. tanár maga és családja nevében hálás szívet mond köszönetet mindazoknak, kik forrón szeretett Irénjük elhunytá által okozott mély fájdalomukat őszinte részvétellel enyhítették.

Emléket az agyagfalvi rétre! Ujabb adakoztak Gróf Haller János főispán ur 3-ik sz. gyűjtő-ívén 25 frt, Dr. Szacsvai Gyula 3 frt, Lőrincz József 353 sz. gyűjtő-ívén 3 frt 93 kr, Pál Sándor 407 sz. gyűjtő-ívén 8 frt 20 kr, Szabó József 72 sz. gyűjtő-ívén 9 frt, Baróthi takarékpénztár 527 sz. gyűjtő-ívén 5 frt, Péter Izsák 405 és 1124 sz. gyűjtő-íveken 2 frt 40 kr, Benedek Pál 97 sz. gyűjtő-ívén 3 frt 65 kr, összesen 60 frt 18 kr, ezt hozzáadva a már bejött 476 frt 05 krhoz, az alap összege tesz 536 frt 23 kr. Fogadják a nemes szívű adakozók hazafias adakozásukért a végrehajtó bizottság szíves köszönetét. Sz. Udvarhelyt 1899. április hó 29-én. Ferenczi János, bizottsági pénztárnok.

Tüzeset. Tarsafalván e hó 19-én Gáti Lajos és Pálfi Péter háza és mindkettőnek gazdasági épületei s összes gabona- és takarmány készletei elégték. A kár ezer forint körül van.

Májusi üdvözet. Az elhunyt Ferdinánd zenész neje lapunk útján mond a zenekar 5 frtos adományáért köszönetet s egyúttal kéri városunk közönségét, hogy férje helyett a szokásos májusi üdvözetet fogadja el ez évben töle és részesítse ismert szíves pártfogásába a bús özvegyet.

Egy 48-as honvéd halála. Gagy Antal, zetelaki lakos, ki a nagyküllővármegyei kórházba volt arczák betegségeinek gyógykezelése végett, f. hó 20-án 75 éves korában meghalt.

Egészséges-e a kerékpározás?

A kérdés: Egészséges-e a kerékpározás? most — a mikor a kerékpározás általános sporttá lett — s napfő-napra inkább terjed, élénken foglalkoztatja a társadalmat. Mint minden élet- és egészségügyi kérdés, a kerékpározás is az emberek különös tulajdonsága, azok környezete és körülményei szerint leli magyarázatát; a kor, életrend, betegség iránti hajlam és a betegség természetétől függően egészséges vagy egészségtelen foglalkozást képezhet.

A kérdést tehát: Egészséges-e a kerékpározás? Oda kell változtatnunk: Milyen egészséges a kerékpározás? Ezen kérdés megoldására pedig egyedül illetékes bíróság a kerékpározást ismerő, szakavatott orvos lehet. Ez mindenki hallgassa meg, mielőtt a kerékpározást megkezdje és mialatt e sportot űzi.

Sok a mellékkérdés úgy technikai, mint gyakorlati szempontból, a melyek megoldást igényelnek a kerékpározást ismerő orvos részéről, mielőtt ezen leghatásosabb testmozgást, egészségünk előmozdítása érdekében megkezdjük, ha általa nyomós aggodalmakat és veszélyeket életünkre és egészségünkre nézve távol akarunk magunktól tartani. Általánosan a kerékpározás előnyeit a következőkben ismertetjük:

Az ember mozgásformái között nincs egy sem, mely oly annyira és teljesen igénybevenné az ember egész lényét: testét, szellemét és kedélyét, mint a kerékpározás.

A kedélyre való felfrissítő és élénkítő befolyása mellett, még különös hatást is gyakorol szellemünkre és jellemünkre is. A szabadban való és élénk testmozgással járó játék mellett nincs olyan izomgyakorlat, mely az egyéni bátorságot, férfias elhatározást, az óvatosságot, gyors, célzatos és elhatározott cselekvést oly nagy részben venné igénybe, mint a kerékpározás. Az a szükségesség, magát folytonos egyensúlyban tartani, a mi olyan feladat, a milyent semmi más testgyakorlat ily határozott mértékben nem követ, a testtartás hirtelen megváltozása körül, hogy kocsikat, embereket, tárgyakat, kellően kikerüljünk, mindez edzi a jellemet és önértet, erélyt kölcsönöz.

Különös és meghatározott befolyása van továbbá a kerékpározásnak testünk növesére és hajlékonyságára és ruganyosságára. Egész izom- és csontrendszerünk általa izmosodik és acélosodik, a szív és vele együtt a vérkeringés és vérömlés hatalmas lendületbe jut.

Az említett előnyök azonban elkerülhetlenné teszik az orvos tanácsának szükségességét minden kerékpározó részére. A kerékpár ereje annak alkotása, műszaki formája és járásának könnyűsége mindannyi fontos kérdést képez.

Dr. F.

KÖZGAZDASÁG.

Udvarhelyvármegye gazdáinak különös figyelmébe!

Darányi Ignác dr. földmívelésügyi m. kir. miniszter 16359. sz. intézkedésével elhatározta **vármegyénkbe a minta gazdaságok** beállítását. — Ebből kifolyólag a vármegyei gazdasági egyesület titkára, Gyarmathy Dezső dr. polgármester a járási főszolgabírákat felkérte, hogy járásuk területéről ajánljanak több olyan józan gondolkodású, bizalmat keltő gazdát, kinek (szántó és kaszálón kívül) 8-10-30 holdig terjedő, tagosított — gazdasági épületekkel ellátott — gazdasága és legalább annyi állata van, hogy földjének egyhatodrészt éventen képes megtrágyázni s a ki hajlandó oly vetésforgót elfogadni, mely szerint földjének egynegyed mestereséges takarmányt teremjen és azt gazdaságában felhasználja. — A földmívelési kormány az ilyen mintagazdaságot egyszer és mindenkorra ellátja 300—500 frt értékű gazdasági eszközökkel, gépekkel; tenyész-állattal 150—200 frt értékben; épület-javításra 50 frtot és a további haladásra népies gazdasági szakmunkákat; öt éven át évente szükséges vetőmagvakat, gyümölcsfákat, népszerű gazdasági lapokat és év végén — az arra érdemeseknek — jutalmat is ad.

Főlöszlegesen tartjuk ezuttal bővebben magyarázni

a röviden vázolt mintagazdaságokat józan gondolkodású vármegyei gazdáinknak. Ezek mindnyájan jól tudják, hogy mennyire megbecsülhetlen lesz ezen igazán, alyai gondoskodás székely népünk megélhetésének fokozására nézve. E minta gazdaságok összes gazdáinknak gyakorlati iskolái lesznek, melyekről mintát, gyakorlati tapasztalatokat szerezzve, saját gazdaságukat jövedelmezőbbé tehetik. Vármegyénk összes gazdáinak érdekében áll tehát, hogy erre alkalmas egyének mentől többen és minél előbb érintkezésbe lépjenek Gyarmathy dr. egyetemi titkárral, ki az illetőket a kormány kiküldöttjének figyelmébe ajánlja, még május hó 12-ikéig bejelenti és ajánlja a minisztériumhoz.

Kereskedelem.

Gabonaföldesek árzárlatai a vidéken. Hegedüs Sándor kereskedelmiügyi miniszter a gazdálkodó közönség érdekében elrendelte, hogy a budapesti és bécsi gabonaföldesek árzárlatairól folyó évi május hó 1-től kezdve ne csak a nagyobb piacvezető városok, hanem minden város és járási székhely közönsége is értesüljön távirati úton. A közönség ezekről az árzárlatokról oly módon értesítetik, hogy a budapesti gabonaföldesek által hetenkint háromszor (hétfőn, szerdán és szombaton), rendkívüli árváltozások esetén pedig más napokon is, a bécsi gabonaföldesek által pedig hetenkint egyszer (szombaton) hivatalosan megállapított gabona- és terményárak az illető helységekben fennálló posta- és táviratvonalakkal táviratilag közöltetni fognak s a hivatalok e közléseket a hivatalos helyiség kapujára vagy ajtajára kifüggesztik. E hirdetéseket azután bárki ingyen megzemlelheti, sőt ha valaki ezekre az árzárlatokra előfizetni kíván s ebbeli szándékát az illetékes posta- és táviratigazgatósággal írásban közli, a posta- és táviratvonalok az árzárlatokat neki a helységben évi 20 frt előfizetési díjért, a hivatal székhelyén kívül pedig évi 30 frtért másolatban postadíjmentesen kézbesítetik.

Iparügyek.

A helybéli kő- és agyagipari szakiskola épületének kibővítése — mint egyik fővárosi lapban olvassuk — a következő összeggel engedélyeztetett:

I. Bontási munkák	616 frt 60 kr.
II. Föld, kőműves és elhelyező munkák	17086 » 64 »
III. Kőfaragó	1653 » 65 »
IV. Ácsmunka	4424 » 38 »
V. Vasmunka	4072 » 15 »
VI. Bádogos munka	2780 » 77 »
VII. Asztalos munka	2189 » 50 »
VIII. Lakatos munka	1565 » 20 »
IX. Mázoló	492 » 76 »
X. Üveges munka	444 » 28 »
XI. Szobafestő	90 » 16 »
XII. Különféle munkák	475 » 14 »

Összesen: 35891 frt 43 kr.

Ezen munkálatok biztosítása érdekében a székelyudvarhelyi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében 1898. évi május hó 6-ának d. e. 10 órájára zárt írásbeli versenytárgyalás hirdettetett. A költségvetés 5 százaléknak, mint bányapénznek a székelyudvarhelyi m. kir. adóhivatalban letételt igazoló nyugta az ajánlatához csatolandó. Ajánlat vagy az egyes munkákra, vagy csoportokra, vagy az összes munkákra együttesen is tehető. A munkákra vonatkozó műszaki művelet és a feltételek a székelyudvarhelyi államépítészeti hivatalnál megtekinthetők. — Miatlan ezen versenytárgyalás első sorban városunk és vármegyénk iparosait érdekli s ha talán vállalkozni nem tudnának, csak azután volna helye e vármegyén kívüli vállalkozóknak: — sietünk közölni iparosaink érdekében a fenti közzétett. Igyekezzenek tudomást szerezni a feltételekről s felvenni a versenyt. Azt hisszük, hogy iparosaink helyzete s a helyi érdekek tekintetbe lesznek véve.

Szerkesztői üzenetek.

Fülei Sz. Lajos Budapest. Köszönjük. A lakásváltozást bejegyeztük. Szíves üdvözlét!

Egy kolozsvári. A szellemi morzsákat köszönjük. Lapunk más irányú támogatását is hálával fogadjuk. Adandó alkalommal besorozzuk.

Memento. Elfoglalt álláspontunktól nem állhatunk el. Az adott szót be kell tartani. Különben is ha ezt közzönök, többet ártanánk az ügynek, mint használnánk. Ciklike nem védelem, de támadás, mely viszonyválaszt követelne. Veszekedésekre pedig nincs helyünk.

T. G. Parajd. A lap küldését előjegyeztük. Szíves támogatását köszönjük. 1000 frt évi postaszállítási átalány után — ebből leszámítva minden ehhez tartozó költséget, t. i. lőtarást, kocsi, kocsi, istálló stb. — a kiadásokat levonva, minden 100 frtra 10 frt III. o. kereseti adó és 35 frt általános jöv. pótlódó fizetendő.

Gy. M. Alsó-Sófalva. Ohajtását — lehetőleg — teljesítjük. Igéretét várjuk.

A. J. M. az utóbbi vélekedését tartjuk valószínűnek. De azt nem értjük, hogy miért kérdi épen tőlünk ezeket?

BORT!!

asztali-, pecsenye-, csemege-bort, cognacot, kis üstös szilvioriumot, székely fenyőpálinkát, eredeti tisztaságban, felelősség mellett, nagyban és kicsinyben mérsékelt árban ajánlunk.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küldünk.

Naponta friss marosvásárhelyi »ászkösr«

50 nagy palaczk 6 frt — kr

Egy 25 literes hordó 4 frt 25 kr.

Székely

Borkereskedés-Részvénytársaság

Székely-Kereszturon.

Udvarhelyvármegye alispánjától.
Sz. 7297—899. alisp.

Pályázati hirdetmény.

Székely-Udvarhely rendezett tanácsu város számvevői állása nyugdíjazás folytán megürült. Ezen állással az idő szerint évi 500 frt fizetés és 150 frt lakbér javadalmazás, jövőre pedig a szabályrendeletnek jóváhagyása esetén évi 700 frt fizetés és 200 frt lakbér javadalmazással van összekötve.

Ezen így megürült és javadalmazott városi számvevői állásra a pályázatot ezennel kiírom s pályázni óhajtokat felhívom, hogy sajátkezűleg irt pályázati kéreéseiket iskolai bizonyítványaik, szakképzettségeiket igazoló okmányaikkal felszerelten hozzám folyó év május hó 30-áig annyi-vel is inkább adják be, mivel a később érkezettek figyelembe vételét nem fognak.

Székely-Udvarhelyen, 1899. évi április hó 14-én.

Alispán szabadságon:

Gróf Lázár, s. k.
főjegyző.

Sz. 408—1899. végreh.

Árverési hirdetmény.

A székelyudvarhelyi kir. bírósági végrehajtó közhírré teszi, hogy székelyudvarhelyi kir. járásbíróságnak V. 1583—899. polg. számú végzése által székelyudvarhelyi Tibád Lajosnak képviselve dr. Valentik Ferencz ügyvéd által, szombathalvi, illetőleg székelyudvarhelyi Jelen Mihály ellen 55 frt 72 kr tőke és járuléka iránti ügyben alperesnél Szombathalva községben összesen 801 frt 20 kr-ra becsült következő javai, u. m.: egy drb Singer-féle lábball hajtó varrógép, egy darab vasgép drótmátráccsal, két drb faágy, egyik festett, a másik nem, két drb asztal, egyik festett, a más nem és még 5-től 51. tétel alatti ingok Szombathalván, alperes részében részletesen, esetleg tömegesen 1899. május hó 19-én délelőtt 9 órakor nyilvános árveresen el fognak adni, melynél az egyes javak vételáron azonnal fizetendők, esetleg a becsáron alul is a többet ígérőknek el fognak adni, úgy alapfoglalató Tibád Gergely részére is kitűzöttnek jelentetik ki.

Az árverési feltételek a bírósági végrehajtónál megtekinthetők. Ezuttal felhivatnak mindazok, kik a lefoglalt javak iránt elsőbbségi jogokat érvényesíthetnek, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés kezdéig, habár külön értesítést nem vettek is, alulírt végrehajtóhoz nyújtsák be, mert különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolva, egyedül a vételár fölöslegére fognak utasíttatni.

Székelyudvarhelyi bírósági végrehajtótól.

Sz.-Udvarhelyt, 1899. április hó 26-án.

Biró Sándor s. k.,
kir. végrehajtó.

548. szám.
elnöki 899.

Árlejtés.

A székelyudvarhelyi kir. törvényszéki épületnél talált s az erről felvett költségelőrányszabban feltüntetett tatarozási, illetve átalakítási munkálatok biztosítása céljából, u. m.:

Elnöki osztály.

1. 9. számú szobában a padolás körül és a falakon előforduló leütések kijavítása. A szoba teljes újrafestése 3-as mintával 11 frt.

2. A 7., 10., 11. sz. szobákban a falakon előforduló és a padlás körüli leütések kijavítása, a foltok és alsó 40 cm. magasság újrafestésével 8 frt 40 kr.

Pertári osztály.

3. Az 1., 3., 6. sz. szobákban több-kevesebb kijavítás, a padlás körül és a falakon a foltok újrafestése 6 forint.

Kiadó osztály.

4. A 4. sz. szobában a leütések kijavítása, a szoba újrafestése kettős mintával 7 frt 20 kr.

5. Az 5. sz. szobában a leütések kijavítása, a foltok újrafestése 3 frt.

6. A gépszoba kijavítása és oldalfalának egy színű festése 2 frt 45 kr.

7. A 4., 5. sz. szobák padolása teljesen rosz, kijavítani nem lehet, ezen szobák újra padolása 73 frt 32 kr.

Vizsgáló bíróság.

8. 37. sz. szoba kijavítása, helyenkénti új vakolás és egy színnel való festése 9 frt 84 kr.

9. 38. sz. szobában a leütések kijavítása, foltok újrafestése 1 frt 50 kr.

Telekkönyvi osztály.

10. 39., 40., 41., 42., 43., 44. számú szobákban előforduló vakolatleütések kijavítása, foltok festése 8 frt.

Járásbírósági osztály.

11. 45., 46., 47., 48., 49. számú szobákban több-kevesebb leütés kijavítása, egy közös 1.40(0.90)1.20 ny. tüzelő kibontása és 1.40(0.70) fr. 20 üreg berakása, vakolása, a kijavított foltok újra festése 20 frt.

12. Az 50. szobában a leütések kijavítása, a szoba újrafestése kettős mintával 6 frt 40 kr.

13. Szintén az 50. sz. szobában egy új tüzelő csővel beállítva 20 frt.

14. 53. sz. szobában a mennyezeten egy repedés van, ez jól kivágra, bevakolva a padlásdeszkának a fadin gerendához való erősítése, a mennyezet újra festése 4 frt 32 kr, a falakon a padozat melletti leütések kijavítása, a foltok és az alsó 0.40 ny. sáv újra festése 1 frt.

Iratlári osztály.

15. 54., 56., 57. sz. szobákban a leütések kijavitása, a foltok újra festése 4 frt.

Bírói osztály.

16. 12., 13., 14., 15., 16., 18. sz. szobákban a leütések kijavitása, a foltok újra festése, a 13., 15., 16. sz. szobákban a padolás körüli szegélylécek helyenkint hiányzanak, ezen hiányok új lécekkel pótlandók, 16 frt.

Ügyességi osztály.

17. 19., 21., 22., 23. sz. szobákban a leütések kijavitása, a foltok újra festése 10 frt.

Fogházi rész.

18. 26., 28., 29., 31., 58., 60., 61., 62. sz. szobákban hiányzanak a tüzelők előtti vasbádóg lemezek, ide új lemezek teendők, méret 40—50 cm., 3 frt 20 kr.

19. 28., 36. sz. szobában hiányzó egy-egy szál deszka 3,70(0,30 s a 65. sz. szobában 4,70/1,60 ny. méretű új padlókezelés a régi párnafakkal 9 frt 74 kr.

20. 28., 60. sz. szobákba egy csilinder kémény kívánatik, mivel a tüzelő esővek 3 szobán is keresztül vannak vezetve, a füst miatt tüzelni lehetetlen. Ezen kémény a falba vágva, a fedélen kívül 1 m. magasságig kiemelve 0,15(0,15 belvilág és 14,0 ny. hossz. két kettős tisztító ajtóval 30 frt.

21. A konyhában a takaréktűzhely sütője oly anynyira elégett, hogy használhatatlan, helyébe egy új sütő 40/40 és 70 cm. mérettel, rámba berakva teendő, 8 frt 30 kr.

22. Szintén itt két darab rostély, a takaréktűzhelybe és katalnába 29/43 cm. és két darab ajtógomb teendő, 3 frt 50 kr.

23. A mosó konyhában 2 drb füstöső hüvely, ugyszintén 1,90 m. hosszú, 15 cm. átmérőjű eső, egy rostély 25/33 cm. berakással és 1 drb ajtógomb 5 frt 70 kr.

24. Az árnyékszékben a már felrakott két szellőző kúrtóba egy-egy szellőző lyuk vágandó 16 cm. sz., 30 cm. m. utólagos bevakolás és meszeléssel 1 frt 30 kr.

25. Ugyanott a pissoir oly rongált állapotban van, hogy a falat elzátarja, ide egy új pissoir erősítő új horgonyzott vasbádógból 0,80 ny. hosszban, 2 frt.

Feltűgyelő lakás.

26. Három lyuk-ablaknál az üvegtányérok kiveendők, mivel jelenleg kis tányérokra van osziva, vasrészozattal el van látva, tehát a szobát sötétíti, a keretek közti kis részek kivágandók és helyükbe egy üvegtányér teendő közönséges raktári üvegből, a felső tányérok 41/63 cm., az alsók 41/71 cm. méretűek, 14 frt 40 kr.

27. A kamara ajtajára egy világító ablak 0,90/0,48 70 cm. egyszerű tokkal vasalva, üvegelve és festve két szárnyval, 5 frt.

28. Fűtő elébe vasbádóg lemez, 40 kr.

29. A fűtő és takaréktűzhely eső meg van rongálódva, 2 drb 1,0 ny-os pótlás és egy könyökös, ezek helyett új eső 3 drb hüvelyvel teendő, 4 frt 50 kr.

30. Egy kamara ablak, mint 28. tétel alatt, 5 frt.

31. A földszinti köburkolatból készült esatorna több helyt le van süllyedve, a víz nem folyhat le rajta, ennek felszedése és újra rakása a régi kő behasználásával 8 frt 82 kr.

32. A kut körül 1, 2, 4 beton készitendő, mivel a lefolyó esatorna közvetlen a kut mellett van és esőzések alkalmával a víz leszivároga a kutba, ide 15 cm. vastag portland cement betonréteg felső 15 mm. portlandement simítással 30 frt.

33. A két lépcsőházban több lépcsőfok meg van tágulva, ezek megerősítendők, a leütések kijavitandók, a lépcsők fölött a fal 1 m. magasságig újra festendők, ugyszintén a bejáró kapuk alatti leütések kijavitandók, a foltok újra festendők, a bethlen-utcai kapu előtt 3 borona kieserélendő, 21 frt 60 kr.

34. A fogház tetőre két darab vasbádóg világító ablak teendő, mivel raktárnak használtatik, de oly sötét, hogy lámpával kell járn, 55/50 cmes, 10 frt.

35. Az utcai homlokzat színesen lemeszelendő, a párkány és a fal több helyt meg van rongálva, ez kijavitandó, állványozással együtt 66 frt.

36. A fedélsatornák belseje helyenkint befestendő, a függő esatornákon repedések kijavitandók, 15 frt.

37. A varteszai kaputól egy villamos esengettyű bevezetése a börtönkapuig, 16 frt 40 kr.

38. A fedélen helyenkint több tört eserép van, ezek újjal kieserélendők. A hajlatok több helyt folynak, ezek kijavitandók. Az oroztat szintén és a tüzfalaknál a szegélyzet újra kenendő, felszedni azonban sehol nem szükséges, csak a hiányzókat kell kipótolni, 79 frt 50 kr.

e Ehez jön még utólag felvett két pissoir a földszint és meletten 26-ik tétel szerint, 72 drb sárgaréz hüvely a z összes fűtőkhöz 21 frt 60 kr. **folyó 1899. május hó 8-án d. e. 9 órakor a törvényszéki elnök hivatalos helyiségében nyilvános árlejtés fog tartatni.**

Vállalkozni kívánók ezen árlejtésre azon értesítéssel hivatnak meg, hogy 50 kros bélyeggel ellátott bepecsételt írásbeli ajánlatok is elfogadtatnak, melyek azonban az árlejtés napjáig alólt kir. törvényszéki elnök kezéhez a hivatalos órák alatt benyújtandók lesznek.

Az árlejtési feltételek a törvényszéki elnöki irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kir. törvényszék elnökétől.

Szekely-Udvarhely, 1899. április 20.

Mentovich,
elnök.

Sz. 1950 - 1899. tkvi.

Hirdetmény.

A szekelyudvarhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tételik, hogy Virág József kereskedő szekelyudvarhelyi lakos végrehajthatónak Szebeni Albert és neje Kánya Póli végrehajtható ellen 66 frt 11 kr s járuléka kielégítése végett ezen kir. törvényszék területéhez tartozó, a szekelyudvarhelyi 365. sz. tkvben Szebeni Albertné Kánya Póli nevére írt A 1302., 1303. hr. sz. 93 frt, 1364., 1365. hr. sz. 17 frt,

2001., 2002. hr. sz. 5 frt, 2105. hr. sz. 4 frt, 2218., 2219. hr. sz. 158 frt, 2204. hr. sz. 119 frt, 2223. hr. sz. 80 frt, 2384., 2384₁, 2385₁, 2385₂, 2386 hr. sz. 8 frt, 2616. hr. sz. 2 frt, 2851. hr. sz. 20 frt, 3187., 3188. hr. sz. 24 frt, 3203., 3322. hr. sz. 10 frt, 2503., 2504. hr. sz. 7 frt, 2852. hr. sz. 10 frt, 2490₁, 2490₂. hr. sz. 10 frt, 2849. hr. sz. 8 frt, a szekelyudvarhelyi 269. sz. tkvben A 1571. hr. sz. fekvőből Szebeni Albert jutaléka 16 frt kiküldési árban az **1899. évi június hó 19 ik napján** d. e. 9 órakor a szekelyudvarhelyi kir. tszék telekkönyvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen a legfőbbbet ígérőknek el fognak adatni.

A venni szándékozók a becsárnak 10 százalékat készpénzben, vagy óvadékképes papírban kötelesek a kiküldött kezéhez letenni. Az árverési további feltételek a hivatalos órák alatt ezen kir. telekkönyvi hatóságnál megtekinthetők.

A kir. törvényszék mint tkvi hatóság.
Sz-Udvarhelyt, 1899. évi márczius hó 18-án.

Györfy Titus,
kir. tszék egy bíró.

BOR

tiszta természetes erdélyi és magyarországi
termés, melyek vétel előtt hivatalosan
vegyelemezve vannak, esakis

FERNENGEL GYULA

jóhírű pinceszéjében Székely-Udvarhelyt (Kossuth-utca) kapható a következő előnyös
árakban:

Literenként 32 krtól 1 frt 40 krig; 10 literen felül 28 krtól 1 frt 20 krig. — Nagyban adó nélkül 56 literen felül hektoliterenként 24 frittól 46 frittig.

• Részletes árjegyzék és minta ingyen és bérmentve.

A Daróczi Takaré- és Előlegegylet
mint szövetkezet közhírré teszi, hogy **folyó év május 1-től kezdve hetenkint szerdán és vasárnap délután 3-tól 6 óráig**
rendes fizetési napokat

tart és csakis ezen időben fogja a be- és kifizetéseket eszközölni. Más napokon semmi körülmények között sem kölcsönöket nem ad, sem befizetéseket el nem fogad.

Daróc, 1899. ápril 20.

Török Lajos,
f. b. tag.

Leonhard János,
igazgató.

Magas jutalékban

Részesülnek megbízható szolid ügynökök, kik törvényszerűen megengedett sorsjegyeknek, részletfizetésre való eladásával, egy nagy pénzintézet (résztvénytársaság) számlájára foglalkozni óhajtanak. Ajánlatok „Mercafor” ezimen Eckstein Bernát hirdetési irodájába Budapest, V., Fűrdő-utca 4., intézendők.

A ki divatos és jó ruhát

készíltetni óhajl, nézze

meg szabójánál

KRAUSZ

ADOLF

budapesti posztókereskedő

mintakönyvét.

Ötszáz minta: honi (zsolnai), angol, francia és brünni szövetekben.

Kitüntetve az ezredéves országos kiállításon.

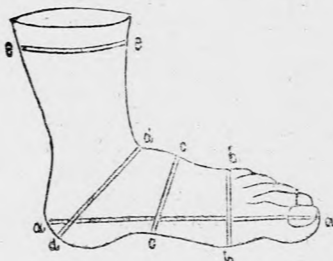

BENEDEK, NAGY ÉS KONRÁD

első székely cipőraktára

Szekely-Udvarhelyt (Kossuth-utca, Gál János kereskedésével szemben).

A m t. közönség szives figyelmébe ajánljuk saját készítményű mindenféle cipő-árukkal ellátott raktárunkat, hol elvállaljuk a **cipészeti szakmához tartozó összes munkák pontos és szolid elkészítését a legdivatosabb és elegánsabb kivitelben**, a legjobb anyagból. Vidéki megrendéseket ezen hirdetés keretében feltüntetett méretek szerint is gyorsan és előnyös árak mellett teljesítünk.

A szekelyudvarhelyi kerületi betegsegélyző pénztár elnökségétől.

462—899. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

A szekelyudvarhelyi kerületi betegsegélyző pénztár igazgatóságának legutóbbi ülésében hozott határozata értelmében — felmondás folytán — a pénztárnoki állás 1899. július 1-én és az ellenőri állás 1899. június 1-én megüresedik, melyekre ezennel pályázatot nyitok. Pénztárnok és ellenőr évi illetménye 360—360 frt, mely havi 30 frtos részletekben lesz kiutalva.

Ugy pénztárnok, mint ellenőr köteles 400—400 frt óvadékat készpénzben, vagy óvadékképes értékpapírban letenni.

Pénztárnok köteles kereskedelmi iskolai vég bizonyítványt; esetleg ennek megfelelő gyakorlati képzettségét igazoló okmányt bemutatni; ellenőr pedig igazolni, hogy a könyvelést érti s akadályoztatás esetén pénztárnokot fennakadás nélkül helyettesíteni tudja.

A hivatalos órák — ünnep- és vasárnap kivételével — naponta délelőtt 8—12 óráig lesznek, mely időben pénztárnok és ellenőr a pénztár helyiségében köteles az irodai teendőket ellátni. Ellenőr ezenkívül — saját költségén és felelőssége mellett — köteles gondoskodni arról is, hogy az irodában előforduló szolgai teendők erre alkalmas egyén által elintéztet nyerjenek; a délutáni órákban pedig a hátralékos tagdíjak beszédését ellennyugtázás mellett eszközölni és a rákövetkező nap a pénztárnokkal pontosan leszámolva.

Ezen állásokat elnyerni óhajtok felkértem, hogy a szükséges okmányok és az óvadékok megnevezéséről szóló hiteles igazolványokkal felszerelt pályázati kérvényüket **1899. évi május hó 25-én déli 12 óráig Betegh Pál igazgató-elnökhöz** adják be, mert a később érkezők figyelembe nem vehetők.

Szekely-Udvarhelyt, 1899. ápril 26.

Az igazgatóság.